

Motion till riksdagen 2021/22:3636

av **Niklas Wykman m.fl. (M)**

Stärk gränsskyddet och Tullverket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en bred översyn om att stärka Tullverkets roll som brottsbekämpande myndighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverkets tjänstemän bör ges befogenhet att stoppa och genomsöka fordon samt kvarhålla personer som påträffats med misstänkt stöldgods och få en tydlig uppgift och befogenhet att genomföra systematiska stickprovskontroller för att upptäcka utförsel av stöldgods och kartlägga och kunna stoppa smuggling, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten ska få ett tydligt uppdrag att löpande samverka och genomföra gemensamma kontroller för att bekämpa terrorism och kriminalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket ska få goda möjligheter att bekämpa penningtvätt och ges tydliga befogenheter att kunna utreda penningtvättsbrott och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Tullverket bör ges bättre möjligheter att enklare kunna stötta polisen vid husrannsakan och vidta tvångsmedel och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att tulltjänstemän får bättre möjlighet att bära tjänstevapen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige plågas av allvarlig brottslighet. Skjutningar, sprängningar och stölder sker i dagens Sverige i en omfattning som förskräcker. De organiserade stölder och bostadsinbrott som drabbar människor runt om i hela landet har blivit ett allt mer allvarligt samhällsproblem. Internationella stöldligor står för en stor andel av brottsligheten i Sverige – närmare 50 procent av bostadsinbrotten och upp till omkring 90 procent av stölderna av bilar, bildelar, båtmotorer och jordbruksmaskiner. Uppskattningsvis för de internationella stöldligorna ut gods till ett värde av upp till omkring 2 miljarder kronor årligen. Tullverket anger samtidigt att de bara under år 2020 identifierade 57 nya kriminella nätverk, vilket var en kraftig ökning jämfört med år 2019.

Den grova organiserade brottsligheten blir allt mer gränsöverskridande och använder sig av allt mer avancerade brottsupplägg. Polisen behöver betydligt mer stöd i arbetet mot de kriminella. Tullverket varnar för att smuggling bedrivs på ett sätt som ”påminner om legal affärsverksamhet”. Myndigheten varnar för vad de beskriver som specialiserade brottsentreprenörer som arbetar genom nätverk där de säljer sin expertis i olika sorters smugglingsarrangemang och att ligorna kontrollerar hela logistikkedjor.

Polisen behöver förstärkas på bred front, men det är av stor betydelse att även övriga brottsbekämpande myndigheter rustas upp, speciellt när arbetet med att få på plats fler poliser och utöka deras befogenheter tar tid. Därför bör Tullverkets brottsbekämpande uppdrag breddas och förtydligas. Tulltjänstemännen behöver fler kollegor, befogenheterna behöver bli fler och samarbetet med andra myndigheter behöver förbättras.

Systematiska kontroller för att stoppa utförsel av stöldgods

Åtgärder för att stävja stöldligorna är angeläget. Regeringen har agerat sent och otillräckligt, trots att problem har varit väl kända under en längre tid. Det är inte enbart vad som förs in i Sverige som utgör potentiella risker och problem – när det gäller att bekämpa stöldligorna krävs åtgärder för att hindra deras möjlighet att föra ut stöldgods ur Sverige. Bara några enstaka procent av Tullverkets resurser går idag till att kontrollera utförsel av gods.

Tullverket bör ges en tydlig befogenhet och ett tydligt uppdrag att genomföra systematiska stickprovskontroller vid utförsel ur landet för att stoppa transporter av stöldgods och även kunna kvarhålla stöldgods när det påträffas. Det bör även ses över hur Tullverket kan få tydligt förbättrade möjligheter att enklare kunna stötta polisen vid husrannsakan och vidta tvångsmedel.

Goda möjligheter för Tullverket att utreda och bistå åklagare vid penningtvättsbrott

Tullverket som ofta upptäcker misstänkta brott kopplade till penningtvätt bör kunna ha goda möjligheter att utreda dem. Tullverket menar att deras bristande befogenhet kring penningtvättsbrott försvårar möjligheten att få en helhetsbild av den brottsliga verksamheten och de kriminella. Åklagare bör även ges möjlighet att i betydligt större utsträckning begära Tullverkets biträde, exempelvis när Tullverket påträffar stora mängder kontanter och misstänker penningtvätt. Även om Tullverket kan utreda vissa brott som i viss mån har anknytning till penningtvätt bör befogenheten bli tydlig så att

Tullverket fullgott kan bli en mer effektiv brottsbekämpande myndighet och utreda dessa brott i större utsträckning.

Tullverket bör ges goda möjligheter att utreda penningtvättsbrott och åklagare bör ges möjlighet att i betydligt större utsträckning begära Tullverkets biträde, exempelvis när Tullverket påträffar stora mängder kontanter och misstänker penningtvätt. Till detta behöver samarbetet mellan Polismyndigheten, Tullverket och Kronofogdemyndigheten tydligt stärkas för att de enklare ska kunna samverka och genomföra gemensamma kontroller för att bekämpa terrorism och kriminalitet. För att motverka terrorism är det centralt att myndigheterna arbetar för att stävja finansieringen av den genom penningtvätt.

Utökade möjligheter för tulltjänstemän att bära skjutvapen

Tullverket spelar en viktig roll för att bekämpa organiserad brottslighet och tulltjänstemännen förtjänar därmed ett mer proportionerligt skydd i mötet med grovt kriminella. Tullpersonal ska i yrket kunna hantera yrkeskriminella som exempelvis bär på och transporterar vapen.

Tullverkets rådande regler innebär att enbart en begränsad del av de som arbetar som tulltjänstemän får bära skjutvapen. Det finns bland Tullverkets personal en stor oro för och ett missnöje med att de inte har ett proportionerligt skydd i sitt yrke. Idag får uniformerade tulltjänstemän i övrigt bära bland annat handfängsel, pepparsprej och batong. En utökad möjlighet att bära ett skjutvapen skulle ge tulltjänstemännen ett avsevärt bättre skydd och trygghet i sitt arbete med att stävja den organiserade kriminaliteten vid Sveriges gränser.

Kartlägg den illegala införseln av alkohol

Det finns skäl att se över vilka effekter specifika punktskatter på varor har och hur de påverkar illegal införsel i landet. Beteenden och konsumtion påverkas av skatter. Det är också ett av skälen till att punktskatter finns på vissa typer av varor. Alkoholhaltiga drycker är en av dessa varor. Tullverket har rapporterat om att det tar ett helt arbetspass att ta hand om alkoholen som kommer med de så kallade alkoholbussarna. Och alkoholbussarna är vanligt förekommande. Det är på många sätt oroväckande om höga skatter bidrar till ökad illegal införsel, eftersom det medför minskad kontroll. Därför vill Moderaterna att regeringen tillsätter en utredning som kartlägger hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer.

Niklas Wykman (M)

Helena Bouveng (M)

Kjell Jansson (M)

Boriana Åberg (M)

Fredrik Schulte (M)